

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 786. An novitio Ordinis religiosi ab intestato succedat monasterium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

pareat intra certum tempus præfixum; intra quod; si nemo se infinet, bona censentur vacantia; si autem contradictor supervenit, hic legitime audiendus, & tandem per sententiam successor declarandus est fiscus, *L. fin. c. de bon. vac. & ibi. Brunem. num. 8. Lauterb. l. c. Reiffent. h. t. num. 59.* hoc demum facto, bona transeunt ad fiscum cum onere satisfaciendi creditoribus defuncti pro viribustantum hereditatis. *L. 11. ff. de jur. fise. & si plures sint fisci, quilibet pro rata delatorum sibi bonorum satisfacere tenetur. Lauterb. l. c. cum Barry l. c. & aliis. De cætero etsi aliis existent hæredes, fiscus succedit in casu, quo alicui ut indigno hereditas auferretur, de quo sparsim in antecedentibus.*

2. Resp. Secundò: sunt tamen plures casus, in quibus à successione excluditur fiscus. Et primò quidem, si fiscus intra quadriennium bona vacantia non agnoscat, excluditur per prescriptionem quadriennemem. *L. 1. § 2. c. de quadr. prescriptio. Lauterb. l. c. §. 58. in fin. cum Stryck. Secundò dum peregrinus aliquis in hospitali decedit, bona illius mobilia ibi reperta non cedunt fisco, sed per manus Episcopi ad causas pias erogantur. de Lugo, Pirh. Reiffent. *LL. cit. juxta Auth. omnes peregrini. c. communia de success. quæ quia mentionem non facit de moriente in hospitali, id extendendum videtur ad peregrinos ubicunque morientes, dum eorum hæres ignoratur. Tertio in locis principalis liberalitatis. L. unic. c. si liberal. Imper. soc. sine hered. decedente. Peregr. l. c. L. 4. tit. 3. num. 8. Lauterb. §. 56. in fin. Quarto certa quedam collegia ex singulari ratione præferuntur fisco, & succedunt membro suo ab intestato decedenti. qualia collegia sunt Decurionum, Naviculariorum cohortalium, Militum, Fabricensium. de quibus in *Cod. specialibus titulis, quibus, cum hoc per speciale privilegium concessum, extendendum illud non est ad alia Collegia in jure non expressa, ut cum Barry & Brunem. Lauterb. cit. §. 56. quem vide agentem de singulis eorum in specie. Quintò in bonis Clerici vel Religiosi decedentis sine hærede fiscus non succedit. de quo seq. quæst.***

Quæst. 785. Quinam Ecclesiastico seculari succedant ab intestato.

1. Resp. Primò: Ecclesiastico succedunt ab intestato in bonis eorum patrimonialibus & quasi patrimonialibus, hoc est, acquisitis ab illis jure hæreditario, donatione inter vivos amicorum, vel proprio labore & industria, de quibus testamentum facere possunt, eodem prorsus modo eorum consanguinei legitimi, quo in bonis laicorum succeditur ab eorum consanguineis; & quò ad illa pariformiter statuendum de eorum adoptivis, illegitimis, spuris, ac de ejusmodi laicorum. *Gl. in c. 1. h. t. v. tradantur. Abb. ibid. num. 3. Barbof. n. 2. Reiffent. h. t. n. 61. Wieftn. h. t. an. 1. per plures n. seq. in particulari de omnibus cum communi ex ea ratione; quòd, cum eorum perfectè sint domini, disponere possunt pro libitu. Si verò nullos consanguineos successione capaces habeant, & intestati moriantur, in bonis dictis Ecclesia, in qua beneficium habuerunt, vel cui infervierunt, succedit, excluso Episcopali. Abb. Barbof. *ll. cit. Pirh. h. t. n. 26. Bellet. de q. cler. p. 1. §. 14. n. 1. Wieftn. h. t. n. 17. Reiffent. n. 62. cum communi juxta claros textus. c. 1. h. t. c. 2. causi. 12. q. 3. c. fin. caus. cad. q. 5. & ex ea congruentia, ut iidem AA. quòd Ecclesia illa sit Clerico veluti sponsa & uxor, quæ aliàs conjugii succedit, secundum dicta paulò ante. Si etiam nullum habuit beneficium, &**

vi privilegii alicujus nulli Ecclesiæ deservit, aut etiam adscriptus fuit, succedit in ea bona fiscus Ecclesiasticus seu Episcopalis (nam & Episcopus suum fiscum & jura fiscalia habet, ut Barbof. *de off. & potest. Episc. alleg. 107. n. 16. Bellet. l. c. n. 8. Reiff. n. 63.* qui tamen ea bona ad suum fiscum pertinentia sibi appropriare nequit, sed in causas pias erogare debet, ut AA. iidem cum Abb. *in cit. c. 1. ad finem.*) istius loci, in quo versati constanter fuerunt non secus a laicis succedit fiscus laicus. ita Abb. *inc. 2. h. t. n. 2. Bellet. n. 2. Peregr. l. c. l. 4. tit. 3. n. 10. Pirh. l. c. Wieftn. n. 19.* qui tamen addit, huic juri Ecclesiæ in pluribus Provinciis derogatum esse, dum in iis bona illa apprehendit fiscus secularis, excluso fisco Ecclesiastico, facit, ut inquit, acquiescente, si bona eorum intuitu Ecclesiæ acquisita ab iis intacta forent.

2. Resp. Secundò: in bona Ecclesiastica Clericorum seu acquisita respectu seu intuitu Ecclesiæ seu beneficii, etiam dum adfunt consanguinei, succedit beneficium seu successor beneficii; & quidem solus, si Clericus non fuit ex communitate vel collegio, ut sunt Episcopi, Parochi, Beneficiati simplices privati; secus si fuerint de communitate vel collegio Clericorum, ut sunt Canonici Cathedrales & Collegiati; tunc enim succedit totum Collegium ita tamen, ut sibi hereditatem appropriare nequeant, dividendo inter singulos de communitate; sed ad usus pios eam erogare debeant, juxta quòd expressè disponitur. *c. velatum. 12. de testam. n. 36. Engels. h. t. n. 22. Reiffent. n. 64.* Unde licet passim, præsertim in Germania, consuetudo vigeat ut consanguinei in cuncta bona, tam patrimonialia, quam Ecclesiastica succedant; hanc tamen consuetudinem invalidam esse, & consequenter peccato & restituti obnoxiam, ea ratione, quòd Clerici eorum bonorum domini non sint, & de iis validè & licitè testari nequeant; quin & ea jure etiam divino in causas pias erogare debeant, non obstante quacunque consuetudine, tueret Reiffent. *h. t. n. 65.* Unde etiam, ut addit. *n. 66.* bona istiusmodi Ecclesiastica superflua sub peccato in vivis erogare teneantur, aut de iis ad tales causas testari, nisi hæredes consanguinei Clericorum ad intestato successuri ita sint pauperes, ut iis bonis egeant, ex ea etiam ratione, quòd sciant vi talis corruptelæ inducæ consanguineos cuncta bona invafuros ab intestato. hanc quoque consuetudinem tanquam irrationabilem & corruptelam impugnant Navar. *de re dit. Eccles. q. 3. monit. 11. n. 3. Canif. in c. 1. h. t. num. 89.* apud Wieftn. *h. t. n. 26.* Contrarium tamen apud eundem iidem inharentem defendunt cum Covar. *Molin. tr. 2. de 7. § 7. d. 147. n. 28. Sarmient. p. 2. de re dit. c. 6. num. 1. Pet. Barbof. in L. divorcio, ff. solut. matr. p. 2. num. 65. Oliva. for. Eccles. p. 2. q. 30. num. 1. Zoës. in ff. h. t. num. 4. Vide, quæ de hoc dicta à me ad tit. de pcul. Clericor.*

Quæst. 786. An novitio Ordinis Religiosi ab intestato succedat Monasterium?

Resp. Novitio decedenti intestato non succedit Monasterium, sed ejus consanguinei non secus, ac extra Monasterium sic decessisset, ut contra de Butrio *in c. in presentia. de prob. n. 44. Decium. ibid. num. 284. Clarum. §. testamentum. q. 28. n. 6.* probabilis ac verius tradunt Abb. *in cit. c. in presentia. n. 68. Bervius. ibid. n. 552. Franc. in rubr. de testam. in 6. n. 67. Nav. comment. 2. d. regular. n. 49. Gutt. L. 2. qq. can. c. 1. n. 101. Molin. tr. 2. d. 140. n. 2. Sanch. l. 7. mor. c. 3. n. 92. Castrop. tr. 16. d. 1. p. 17.*

num. 1. quos citat & sequitur Wiestn. *h. t. num. 31.* ex ea ratione; quod novitius hoc suo in monasterium ingressu habitusque susceptione, aut etiam morte sua naturali non evaserit verus religiosus eum effectu excludendos suos consanguineos; non obitante, quod novitius fori & Canonis privilegio defendatur; cum utrumque hoc privilegium competere possit ei, qui religiosus & clericus actu non est; nec conferat monasterio jus ad bona novitii. Extendunt hæc ipsa Sanch. & Castrop. ita, ut monasterium (quod nullibi in jure exprimitur esse loco filii ratione novitii) legitimam, imò nec seclusa conventionne, expensas pro alimentis novitii petere possit. Si tamen novitius post expletum novitium maneret in monasterio (intellige absque eo, quod profiteretur) & intestato decederet, cenferi eum omnia sua ei dedicasse, Arg. *Auth. si ingressi. c. de SS. eccles.* asserit Pirh. *h. t. n. 41.* cum Zoës. *in ff. h. t. n. 8.*

Quæst. 787. An & qualiter religionem professus ab intestato succedat monasterium exclusis consanguineis?

I. Resp. primò: si professus ante professionem de bonis suis nihil disposuerit, religioque successio capax non sit (quales sunt etiam, non tantum domus professæ, sed etiam quæcunque domus, ecclesiæ, collegia Societatis Jesu, quæ etsi possidere possint bona immobilia, non tamen in bonis suorum religiosorum intestatorum succedendi jus habent secundum constitutiones suas. *p. 6. c. 2. §. 12. congregat. general. 3. can. 4. & Constitutionem Gregor. XIII. quæ incipit. ascendente domino.* editam cal. Jun. Anno 1582.) omnia ejus bona professione facta devolvuntur ad hæredes illius ab intestato, perinde ac si morte naturali intestatus obiisset. ut cum communi. Abb. *l. c. n. 62.* Felin. *ibid. n. 50.* Bald. in *Auth. ingressi. de SS. Eccles. n. 38.* Clarus. *l. c. n. 7.* Less. *l. 2. de just. c. 41. du. 10. n. 86.* Sanch. *l. c. c. 35. n. 11.* Pirh. *h. t. n. 33.* eò quod, cum per professionem privet se dominio & possessione bonorum, monasteriumque eorum habendorum sit incapax, & nullus ad ea jus habeat, necesse sit ea transire ad proximos cognatos, ne aliàs sine possessore ac domino remaneant.

2. Secus est de professo in religione successio capax; ejus enim bona quocunque titulo vel tempore acquisita, etsi de iis nihil disposuerit, transeunt ad monasterium (non quidem jure hæreditario, proprie tali, sed jure cujusdam acquisitionis naturalis & accessoria personæ; dum eo ipso, quod persona per professionem transit in potestatem Prælati & monasterii, transeant quoque in illud omnia bona tanquam accessoria illius, etiam absque ulla apprehensione possessionis eorum. de quo vide Pirh. *h. t. num. 39.*) juxta *Auth. ingressi. & Auth. si qua mulier. c. de SS. Eccles. Novel. 5. c. 5. & Novel. 128. c. 38.* quæ jura approbata per *c. ingredientibus. caus. 9. q. 3.* Sanch. *l. c. c. 12. n. 4.* Azor. *p. 1. l. 12. c. 8. q. 1.* Pirh. *num. 34.* Wiestn. *n. 33.* qui pro ratione hujus reddunt, congruum sit, ut, qui se totum consecravit Deo, omnia quoque ejus bona dedicentur Deo in religione, & cedant monasterio, non quidem expressa, sed veluti tacita & interpretativa voluntate professi. Un le jam monasterium tale hæreditatem adire poterit, etiam si is, cui ea delata, mox à professione incidit in amentiam. Bald. *in l. fin. §. hoc etiam. c. de Episc. & cler. num. 7.* Sanch. *l. c. num. 43.* Wiestn. *h. t. num. 45.* Item post mortem professi, cum per ipsam delationem ei acquisitum sit jus adeundi. *Co. R. P. Lear. Jur. Can. Lib. III.*

var. in *c. 1. de testam. num. 31.* Sanch. *num. 44.* Wiestn. *l. c.* quin & monasterium ignorante & invito monacho poterit adire vel repudiare hæreditatem exclusis aliis hæredibus; cum per professionem hæreditas deferatur monasterio, licet ex persona monachi; adeoque & potestas eam adeundi vel repudiandi. Less. *de just. l. 2. c. 41. num. 40.* Pirh. *n. 40.* Wiestn. *num. 43.* citans insuper pro hac sententia, seu acquisitione hæreditatis & legati immediatè monasterio obviente Abb. *in c. in presentia. de prob. num. 7.* Bervio. *ibid. num. 518.* Rodriq. *tom. 2. qq. regular. q. 77. a. 1.* Molin. *d. 140. n. 19.* Sanch. *l. c. n. 40.* contra Menhaca *de success. creat. l. 3. §. 11. num. 25.* Fach. *l. 6. controv. c. 16. & legistas aliquot.* qui tamen censent religiosum renuentem acceptare legatum & adire hæreditatem compelli ad hoc posse præcepto & pænis sicut ad alia monasterio utilia ut speculat. *de stat. monachor. §. unic. num. 12.* Fulgos. *in l. fin. §. hoc etiam. c. de Episc. & Cler. num. 3.* & si monachus contumaciter nollet accipere, posse Prælatum supplere sui subditi negligentiam seu contumaciam acceptando, ne dicta contumacia damnosificet monasterio, putant Sanch. *l. c. n. 42.* Castrop. *l. c. p. 5. n. 5.* His non obstante, quod domino non acquiratur servo delata hæreditas servo invito. Nam monachus non in omnibus comparetur servo quò ad acquisitionem hæreditatis; sed in aliquibus filio; pater autem etiam invito & ignorante filio adire possit vel repudiare hæreditatem ei delatam juxta *L. fin. c. de bonis, que liber.*

3. Resp. se undò: tamen si tale monasterium, ut dictum, succedat in omnia bona professi, ubi is antecederet nihil disposuit, si nullos habeat liberos aliosve descendentes aut ascendentes; si tamen habeat liberos aliosve ascendentes vel descendentes, illis ex illis bonis debetur legitima, etiam professio mortuo. *Auth. si qua mulier. c. de SS. eccles.* quæ etiam refertur in *c. si qua mulier. c. 19. q. 3.* tdmetsi, ut Pirh. *n. 35.* cum Sanch. *l. c. c. 9. n. 6. & 7.* & Less. *l. c. c. 41. du. 10. n. 82.* dicta *Auth.* vim obligandi non habeat, ut est constitutio Juris civilis, cui etiam præcisè ex eo, quod à gratiano inserta decreto, sed quia est tacitè confirmata à SS. Pontificibus. Potest quoque vivens post professionem, inter liberos distribuere bona sua (intellige acquisita ante professionem; cum post eam acquisita professio mox pleno jure spectent ad monasterium, & de iis disponere nequeat professus, ut Sanch. *l. c. c. 9. n. 22.* Laym. *l. c. n. 9.* Pirh. *n. 38.* qui tamen id limitat; nisi fortè hæreditas jure sanguinis ab intestato deferatur professo; eò quod tunc ea bona veluti ante professionem acquisita censentur; cum jus sanguinis sit immutabile: si tamen id antecederet non fecit legitimam non diminutà; ita tamen, ut, si tunc velit amplius quàm legitimam relinquere, debeat pro sua persona filiis connumerata partem retinere, quæ monasterio cedat. Hanc tamen distributionem facere nequit tanquam dominus, aut etiam per modum testamenti, utpote quorum utrumque, nimirum & facultatem testandi amittit per professionem; sed tanquam administrator ad hunc effectum à jure constitutus. Sanch. *l. c. n. 10.* Less. Pirh. *ll. cit.* Idem dicendum de ascendentibus à patre, matre; avo & avia; ita ut & illis à filio professio carente liberis debeatur legitima (etsi, ut Pirh. *n. 37.* in fine. Sanch. *l. c. n. 70.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 3. n. 8.* inter eos dictam divisionem bonorum post professionem facere nequeat ita contra *Glos. in cit. c. si qua mulier. v. non exstantibus.* Ubald. *de success. ab intest. p. 2. n. 14.* Francum & c. Innocent. *in c. in presentia. n. 6.* Abb. *n. 53.* Host. *n. 11.* Mol. *l. c. d. 140. n. 10.* Sanch. *l. c. c. 9.*